

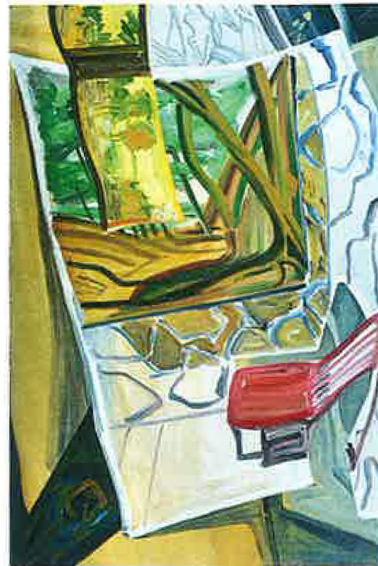
'Life is not a waiting room' van Elise Berkvens in CC Hasselt

TIJD DODEN IN DE WACHTKAMER

In een wachtkamer vervelen mensen zich doorgaans. Ieder op zijn beurt. Het is aftellen. Het liefst zou je je voorgangers meteen zien verdampen. Er zit rek op de tijd, als een uitlopend uurwerk van Dali. De wijzers van de klok volgen de deur die weer open- en dichtgaat. Ver voorbij deze clichématige, alledaagse ervaring van een wachtzaal leggen de penselen van Elise Berkvens een vitalistische onderschildering bloot. Binnen haar frames verschijnen tijd en ruimte als een opengeklapt veelluik.

Gust GHIJSENS

Ook al plukt ze motieven uit concrete belevenissen, deze monden uit in mentale stillevenen. Het werk 'It's easy to let go, being free, during the show' (2016) is bijvoorbeeld ontstaan uit het bezoek aan een Brusselse antiekzaak. Een rode stoel, een doek waarop een Indonesisch landschap, een wandtapijt, ... deze toevallige realiteit maakt plaats voor een vervormend proces van herschikken, retoucheren, uitvlakken, comprimeren, plooiën, zweven, kantelen, verbuigen, detailleren, kortom: van een vernieuwd, geduldig samenstellen van wat ooit was. Al wat vlak is deemstert op diepe afstand, terwijl een verdwijnend perspectief nadert tot op de huid van het canvas. Voorground en achtergrond zijn inwisselbaar. What you see is not what you see. Daarmee vertellen Berkvens' visualiseringen ons een inleefbaar verhaal. Namelijk wanneer iets in het blikveld verschijnt, schuiven associaties en herinneringen – tussen de oren – aan ons voorbij in een niet-aflatende stream of consciousness. Of het nu de basstem van het gemoed betreft, de aha-erlebnis uit een meditatie moment of één of andere filosofische bespiegeling die is blijven plakken, telkens verdient dit bij deze schilder een tweede leven in een geborsteld nabeeld.

Elise Berkvens, 'It's so easy to let go, being free during the show', 2016, olie op doek 150 x 100 cm

16.

Niet dat haar werken exhibitionistisch uit de biecht klappen. Geen anekdotiek, geen human interest, no nonsens, geen god of moraal. Veeleer leggen ze getuigenis af van wat de psychoanalyse met het neologisme 'extimiteit' omschrijft: de meest intieme hechting aan wat ons volkomen vreemd is. De subjectieve waarheid van ons psychisch leven is even extern als intiem. Wat we in de buitenwereld aantreffen, zit evengoed wegge-moffeld binnenin onszelf. Wat we in het buiten-aards exotisme van donkergekleurde vluchtelingen menen te moeten vrezen, sluit perfect aan bij waar we 's nachts, tegenover onszelf, bang voor zijn. Elise zelf verwoordt het zo: "Is this desire? Je bent nu eenmaal geen eigenaar van jezelf." Dit onbekende, dit onafgewerkte, dit chaotische element wordt bij Berkvens' schijnbare abstractie in een verhelderende algemeenheid in scène gezet.

GEEN HOUVAST

Er is ook nooit menselijke aanwezigheid. Met af en toe een figuratieve anamorfose als vliegend tapijt, zoals expliciet in 'Anagram' (2014), biedt deze vlottende plattegrond de toeschouwer nog geen veilig houvast. Elise Berkvens' schilderijen-

kabinet geeft ons het gevoel verloren te zijn in de tijd. Ze plaatst ons ongewapend, als in het verhaal van de nieuwe kleren van de keizer, tegenover de tijdloze dimensie van elk heden. In een middel-eeuws verleden hebben theologen en mystici dit plechtig het 'nunc stans', het 'eeuwig nu', gedoopt. Zo blijft geschiedenis actueel. Grote levensvragen waren vroeger niet anders dan vandaag. Hoe wetenschappelijk onze tijd ook mag zijn. In het Cultureel Centrum Hasselt krijgen we thans een representatieve inkijk in Berkvens' recente beeldende producties. Interessant is hoe van dezelfde werken zowel oliewerken op doek als plexiglasprints aanwezig zijn. In de prints is de dieptewerking transparanter, is er meer scherpte. De prints laten tegelijk ook goed zien hoe het schilderkunstig proces in zijn werk gaat. Mooi in één van deze prints is hoe haar vingers belicht worden door een regenboog. Metaforisch kan dit wel gelden. Haar esthetische chirurgie van tijdruimtelijkheid maakt voor alles één stukje binnenkant van de grote buitenkant zichtbaar.

Elise Berkvens, 'Life is not a waiting room' tot 2 april in CC Hasselt, Kunstlaan 5, Hasselt. Open di-vr van 10-17 u., za-zo van 13-17 u. www.echa.be

17.